

ויהושע לזקנים, וזקנים לנביאים, עד הסוף של כלם. התלמיד הבקי שלף מי הוא? הרי ראינו שנאמר, הכל יהא מנח עד שיבא אליהו. אמר להם, ודאי כך זה, שהוא תלמיד חבר, שעליו נאמר (במדבר כה) בן אהרן הכהן, כמו שנאמר באהרן, (שמות ד) הוא יהיה לך לכה, כך גם בנו יהיה לי לכה, שהיא התורה שבעל פה. משום שאיך שהייתי בראשונה כבד פה וכבד לשון, וכך יקים אותי הקדוש ברוך הוא - ככר פה בתורה שבעל פה, וכבד לשון בתורה שבכתב, שלא יאמרו אלו שלא מפירים אותי, זה מישוהו אחר. ואלהיו הוא יהיה לי לכה, יבא לתקן את כל הספקות הללו ולישב אותם.

באורו זמן - זאת תורת העלה, הבת, שהיתה לחוצה שפלה בגלות, עולה על כל הדרגות שלמעלה. זהו שכתוב (משלי לא) רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כלנה, ועלייתה תהיה לאבא שהוא לימין של חסד, שבו הרוצה להחפים ידרים, משם חכם"ה, כ"ח מ"ה.

אמר תנא אחד, ודאי שבגלל כך נאמר כך, מוליך לימין משה, משום הכלה שלף שלא תהיה לך שלמות אלא עמה. שפשאתה תהיה שלם עמה, נאמר כך פה אל פה אדבר בו ומראה ולא בחידת. במראה, כמו פלה שפושטת מלבושיה ומתיחדת עם בעלה בקרוב בשר, ברמ"ח איברים שלה, ולא מכסה איבר אחד ממנה. וזה במראה, רמ"ח בחדש בון (ראוי לה שנאמר בו).

אמר המנורה הקדושה, בראשונה נראה לך המראה הזה, שנאמר בו במראה, שהוא לך המראה הגדול בסנה שנזכר בו חמש פעמים הסנה. וכעת התגלה

פלהו תלמידים אינון דילך, מן יהושע עד סוף כל דרין. הדא הוא דאמר ומסרה ליהושע, ויהושע לזקנים, וזקנים לנביאים, עד סוף פלהו. תלמיד בקי דילך מאן הוא הא חזינא דאתמר, הכל יהא מנח עד שיבא אליהו.

אמר לון, ודאי הכי הוא, דאיהו תלמיד חבר, דעליה אתמר (במדבר כה) בן אהרן הכהן. בגוונא דאתמר באהרן (שמות ד) הוא יהיה לך לכה, (דף כ"ח ע"א) הכי נמי בריה, יהיה לי לכה, דאיהי אורייתא דבעל פה. בגין דהיכי דהוינא בקדמיתא כבד פה וכבד לשון, והכי יוקים לי קדשא בריך הוא, כבד פה באורייתא דבעל פה, וכבד לשון באורייתא שבכתב, דלא יימרון אלין דלא אשתמודעין לי, אחרא איהו. ואלהיו הוא יהיה לי לכה, ייתי לתקנא כל אלין ספקות, ולפרקא לון.

בחהו זמנא, זאת תורת העולה, ברפא, דהות מהדקא שפלה בגלותא, סליקת על כל דרגין דלעילא, הדא הוא דכתיב, (משלי לא) רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כלנה, וסליקו דילה תהא לאבא דאיהו לימינא חסד, דביה הרוצה להחפים ידרים, מתמן חכם"ה, כ"ח מ"ה.

אמר חד תנא, בודאי בגין דא אתמר כך, מוליך לימין משה בגין פלה דילך, דלא יהא לך שלימו אלא בה. דכד אנת תהא שלימא בה, אתמר כך (במדבר יב) פה אל פה אדבר בו ומראה ולא בחידות. במראה: בגוונא דכלה דאתפשטת מלבושהא, ומתייחדת עם בעלה בקרוב בשר, ברמ"ח אברים דילה, ולא כסיאת אבר חד ממנה. והאי איהו במראה רמ"ח בחושפון. (נ"א אתחזי לה דאתמר ביה).

אמר בוצינא קדישא, בקדמיתא אתחזי לך האי חיזו, דאתמר בה במראה, דאיהו לך המראה הגדול בסנה, דאדבר ביה חמשה זמנין הסנה. וכען אתגליא שנאמר בו במראה, שהוא לך המראה הגדול בסנה שנזכר בו חמש פעמים הסנה. וכעת התגלה

לך המראה הזה ברמ"ח מצוות שהם בחמשה חמשי תורה. ולא כחידת, שאותם לבושים שלה, שבהם ראו כל הנביאים. שאין דרך שתתגלה כלה בקרוב בשר אלא לחתן שלה.

באותו זמן יתקיים בהם, (בראשית ב) ויהיו שניהם ערומים האדם ואשתו ולא יתבוששו. כמו אדם ואשתו שפכר העבר הערוב הרע של ערב רב, קשיה רעה מן העולם, שהם העריות של הקדוש ברוך הוא ושכינתו, העריות של ישראל. כל שפן העריות שלך, רועה הנאמן. ומההלכה שלך, שבשבים צריך לכסות את סודות התורה, כמו שבארוה (משלי כד) כבוד אלהים הסתר דבר, עד שעובדים מן העולם. ואין מלכים אלא ישראל, כמו שבארוה, כל ישראל בני מלכים הם. באותו זמן, וכבוד מלכים חקר דבר. אמר הרועה הנאמן, ברוך אתה לעתיק הימים, שמשם אתה, כענף שמתפשט מן האילן, כף הנשמות ענף ממנו.

תנאים ואמוראים, הרי ודאי עולה וחטאת ואשם הן שלש מצוות, שלשה אבות. שלמים הגבירה. איבר שהיא תשלומים של כל איבר, כמו היום הראשון של חג. (מקום שהוא תשלומים של הכל כדנמת).

מי שלא חג ביום טוב ראשון, אין לו תשלומים לראשון, ושאר הימים תשלומין זה בזה, ובהם וחסרון לא יוכל להמנות. אבל מי שלא חג יום טוב ראשון של חג, עליו נאמר מעות לא יוכל לתקן וחסרון לא יוכל להמנות,

וזוהי החטאת שמעפכת את העולה. (מזה הטעם) החטא הוא זכר. החטאת נקבה. ולפעמים שהרי החטאת מתפשטת ונפרדת מעולה באותו שער, שנאמר (במדבר כח) ושעיר עזים אחד לחטאת. אשם תלוי אחוז בשניהם, כמי שאוחז לכאן ולכאן, והוא תלוי באמצע. כמו, הכל תלוי עד

לך חיוזו דא, ברמ"ח פקודין, דאינון בחמשה חומשי תורה. ולא כחידות, דאינון לבושיין דילה, דבהון חזו כל נביאי. דלית ארץ לאתגלצה כלה בקרוב בשר, אלא לחתן דילה.

בהוא זמנא יתקיים בהו, (בראשית ב) ויהיו שניהם ערומים האדם ואשתו ולא יתבוששו. כגון אדם ואשתו דכבר אתעבר ערובינא בישא, ערב רב, קושא בישא מעלמא, דאינון עריין דקודשא בריך הוא ושכינתיה, עריין דישראל. כל שפן עריין דילך רעיא מהימנא. ומהלכה דילך. דבגיניהו צריך לכסאה ריזין דאורייתא, כמה דאוקמוה (משלי כה) כבוד אלהים הסתר דבר, עד דמתעברין מעלמא. ולית מלכים אלא ישראל, כמה דאוקמוה, כל ישראל בני מלכים הם, בהוא זמנא, וכבוד מלכים חקור דבר. אמר רעיא מהימנא, בריך אנתי לעתיק יומין, דמתמן אנתי, כענפא דאתפשט מאילנא, הכי נשמתין ענפא מניה.

תנאים ואמוראים, הא ודאי עולה וחטאת ואשם, תלת פקודין אינון, תלת אבהן. שלמים מטרוניתא. אבר, דאיהי תשלומין דכל אבר, כגוונא דיומא קדמא דחג. (ס"א אתר דאיהו תשלומים דכלא כגוונא).

מי שלא חג ביום טוב ראשון, אין תשלומים לראשון, ושאר יומין תשלומין זה בזה, ובהון וחסרון לא יוכל להמנות אבל מי שלא חג יום טוב הראשון של חג עליה אתמר (קהלת א) מעות לא יוכל לתקון וחסרון לא יוכל להמנות. והאי איהו חטאת דמעכב לעולה. (פאי טעמא) חטא איהו דבר. חטאת, נוקבא. ולזמנין דהא אתבסם חטאת, ואתפרש מעולה. בהוא שער, דאתמר (במדבר טו) ושעיר עזים אחד לחטאת.

אשם תלוי אחיד בתרווייהו, כמאן דאחיד לכאן ולכאן,

וזוהי החטאת שמעפכת את העולה. (מזה הטעם) החטא הוא זכר. החטאת נקבה. ולפעמים שהרי החטאת מתפשטת ונפרדת מעולה באותו שער, שנאמר (במדבר כח) ושעיר עזים אחד לחטאת. אשם תלוי אחוז בשניהם, כמי שאוחז לכאן ולכאן, והוא תלוי באמצע. כמו, הכל תלוי עד